

MADRID

O Congreso anima á RAE a revisar as acepcións pexorativas de "gallego"

A Xunta lembra que xa se retiraron eses significados da edición esencial do vocabulario

A Comisión de Educación do Congreso aprobou onte unha proposición non de lei na que anima á Real Academia Española (RAE) a estudar a "pertinencia" de que o seu dicionario mantenga as acepcións do termo "gallego" nas que este xentilicio aparece como sinónimo de "parvo" e "ratexo".

AXENCIAS > MADRID

■ O texto aprobado foi unha emenda transaccional presentada a unha iniciativa do BNG. A redacción orixinal dos nacionalistas galegos demandaba directamente ao Goberno que fixese xestións ante RAE para lograr a supresión das acepcións por consideralas unha "sinonimia prexuosa, vexatoria e peyorativa".

Porén, os grupos parlamentarios limitáronse a suxerir á Real Academia que analicase a "pertinencia" das definicións nun texto no que recalcan o seu "respecto á autonomía" desta institución e ao "rígido metodolóxico que guía os seus criterios para fixar os usos do español". Ademais, a proposición non de lei insta ao Goberno a "interessarse" ante RAE por este asunto.

Na última edición do Dicionario da Língua Española aparece como quinta acepción a definición de gallego como "parvo" ou "falto de entendimento ou razón", usada en Costa Rica; e como sexta, a que identifica este xentilicio con "tatexo", propia de la República de El Salvador.

SUPRESIÓN

O grupo parlamentario desbotaron a intención inicial do BNG de suprimir as voces directamente

Os nacionalistas galegos remarcaban, na exposición de motivos da súa iniciativa, que a inclusión destes sinónimos pexorativos chocan co propósito de "fixar as voces e vocabuloxos da lingua castelá na súa maior propiedade, elegancia e pureza", que inspirou a creación da Real Academia Española en 1714. De feito, recordan que a principios do século XX a Academia xa suprimiu a definición de gallego como sinónimo de "bruto".

Diferencias ■ O BNG admite que un dicionario debe recoller "os usos más frecuentes do léxico en todos os territorios onde una lingua esté presente", pero sublinha que se ha de diferenciar "con rigor o que é denotativo do que é connotativo, prexuoso ou xenofobo ou discriminatorio".

En opinión do grupo propONENTE, este "rígido" debe terse mesmo más presente "no caso dos xentilicios", porque "non pode darse acollida a significados ou campos semánticos que sexan claramente atentatorios contra a dignidade e o respeto que todos os pobos merecen". Non obstante, engade que, no que caso destes significados non poñan obviarse por ser moi utilizados debe especificarse que responden a un uso

Francisco Rodríguez, durante una intervención no Congreso

"coloquial, prexuoso, vulgar ou chabacano".

Ademais, o BNG lamenta que as acepcións cuxa supresión defende ocupen os lugares quinto e sexto, por diante da que se refire ao idioma gallego, que ocupa o séptimo, e que se define simplemente como "lingua dos galegos". Compare a esta situación coa da definición da palabra "catalán" no diccionario de RAE, cuxa referencia común lingüística aparece na terceira

acepción e definea como "lingua romance vernácula que se fala en Cataluña e noutros dominios da antiga Corona de Aragón".

Preguntada sobre esta cuestión, a secretaria xeral de Política Lingüística, Marisol López, mostrou "convencida" de que a institución "irá retomando" do seu vocabulario estas acepcións. Ademais, apuntou que a versión esencial -reducida- do dicionario xa non recolle as definiciones.

RAMÓN PIÑEIRO

Cerca de vinte millóns de palabras rexistradas en 30 anos xa están na rede

AXENCIAS > SANTIAGO

■ Os investigadores do idioma xa poden acceder a través de Internet á nova versión do Corpus de Referencia do Galego Actual (Corga), que recolle un total de 19,8 millóns de formas aparecidas en libros, revistas e xornais entre 1975 e 2004 e que permitirán afondar nos estudos sobre a evolución do galego.

A secretaria xeral de Política Lingüística, Marisol López; xunto co director do proxecto, Guillermo Rojo, e os seus coordinadores, Eva Domínguez e Mario Barcala; pre-

sentaron onte esta nova actualización do Corga, que foi realizado por primeira vez en 2001, cando contaba con total de 12 millóns de fórmulas.

Rojo explicou que este recurso, posto en marcha polo Centro Ramón Piñeiro co apoio da Politécnica Lingüística, é "imprescindible" para o coñecemento do idioma. Ademais, deu por cumplido o obxectivo de "lograr tanto antes unha mostra representativa da realidade actual da lingua galega".

Porén, reconceu que os 20 millóns de formas constitúen un cor-

Marisol López e Guillermo Rojo presentan a iniciativa

pus "pequeno" comparado con outras linguas como o castelán, o catalán ou o alemán. Así, xustificou este feito apoiándose nas "condicións especiais do galego, que pasou por dificultades que non afectaron outros linguas".

Pola súa banda, Eva Domínguez, responsable do equipo lingüístico, detallou algunas das características desta aplicación, que é gratuita e á que se pode acceder a través do sitio web do Centro Ramón Piñeiro.

ESTUDO

Os nenos bilingües crean antes que os monolingües frases más longas e complexas

AXENCIAS > SANTIAGO

■ Os nenos bilingües constrúen antes que os monolingües frases "más longas e complejas" sendo o seu vocabulario semellante, segundo destaca un estudo realizado por investigadores do Departamento de Psicoloxía Evolutiva e da Educación da Universidade de Santiago (USC).

Estes investigadores adaptaron por primeira vez en España, e en galego, as escallas MacArthur-Bates empregadas para avaliar as habilidades comunicativas e lingüísticas dos máis pequenos. Este traballo consistiu en aplicar este instrumento a uns 1.100 nenos galegofalantes de entre 8 e 30 meses de idade para coñecer o seu grao de desenvolvemento das capacidades comunicativas.

En xeral, o estudo tamén indica que as diferenzas individuais entre nenos "son extremadamente altas", que apenas existen distincións segundo o sexo do individuo e que a orde de nacemento parece ser unha variable que afecta ao desenvolvemento lingüístico durante o período entre os 16 e 30 meses.

Así, o estudo señala que os nados en primeiro lugar producen un vocabulario máis extenso, usan frases más longas e complexas e empregan a lingua de xeito despegado do seu contexto máis inmediato.

EMPREGO PÚBLICO

Publicada a oferta de 3.125 prazas en Educación para este ano

AXENCIAS > SANTIAGO

■ A Consellería de Educación publicou onte o DOG o decreto polo que se aproba a oferta de 3.125 prazas de emprego público correspondente ao persoal funcionario dos corpos docentes, a más alta convocada na historia da Autonomía.

Do total de prazas pertencentes a 93 especialidades, 1.350 corresponden ao corpo de mestres; 994 ao de Secundaria; 90 ao de técnicos de Formación Profesional; 30 a Escolas Oficiais de Idiomas; 150 ao de música e artes escénicas e 19 ao de artes plásticas e deseño.

Ademais, a convocatoria tamén prevé, despois de once anos sen sair, 440 prazas de acceso a catedra, das que 400 destináranse ao corpo de Secundaria; 25 ao de Escolas de Idiomas; e 15 ao de artes plásticas e deseño.